

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
Hukuk Müşavirliđi

Sayı : E-41870694-659-38345
Konu : İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi Heyeti
Hakkında İnceleme Başlatılması Talebi.

09.11.2023

HAKİMLER VE SAVCILAR KURULUNA

İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesinin, 2021/178 E. sayılı dosyasına ilişkin Anayasa Mahkemesi kararının gereklerinin yerine getirilmemesine yönelik aşağıda yer verilen eylemlere ilişkin mahkeme heyeti hakkında inceleme başlatılması talebinde bulunma zorunluluğu doğmuştur.

Milletvekili seçilen Şerafettin Can Atalay'ın bireysel başvurusu (B.B. 2023/53898) hakkında Anayasa Mahkemesi Genel Kurul Kararı 25.10.2023 tarihinde verilmiş ve Anayasa Mahkemesinin gerekçeli kararı 27.10.2023 tarih 32352 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesinin 25.10.2023 tarihli kararı ile özetle Milletvekili Şerafettin Can Atalay'ın Anayasa'nın 67. maddesinde güvence altına alınan seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkının ve Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine karar vermiş ve "*Kararın bir örneğinin hak ihlallerinin ortadan kaldırılması için başvuruçunun yeniden yargılanmasına başlanması, mahkûmiyet hükmünün infazının durdurulması, ceza infaz kurumundan tahliyesinin sağlanması ve yeniden yapılacak yargılamada durma kararı verilmesi şeklindeki işlemlerin yerine getirilmesi için İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesine (E.2021/178) GÖNDERİLMESİNE*" şekli ile mahkûmiyet hükmünün infazının durdurulmasını, özgürlüğünden yoksun bırakılma halinin sona erdirilerek ceza infaz kurumundan tahliyesinin sağlanmasını açıkça karar altına almıştır.

Anayasa Mahkemesi kararı üzerine İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesince 01.11.2023 tarihli ek karar ile; "*Söz konusu düzenlemeler dikkate alındığında, Anayasa Mahkemesince verilen bireysel başvuruya konu ihlal kararı Mahkememizin kararına ilişkin olmayıp, Yargıtay ilgili Ceza Dairesince verilen tahliye talebinin reddi kararına ilişkin olduğu, dosyanın ilgili Daire önünde bulunduğu sırada başvuruçunun milletvekili seçildiği ve bireysel başvuruya konu ihlalin bu Dairenin kararından kaynaklandığı, ayrıca bireysel başvuru yapıldıktan sonra ilgili Ceza Dairesince dosyanın esastan incelendiği ve karara bağlandığı, bu sebeple oluşan yeni hukuki durum karşısında Yargıtay 3. Ceza Dairesince yeni bir değerlendirme yapılmasının zorunlu olduğu anlaşıldığından, dosyanın Yargıtay 3. Ceza Dairesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine dair aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.*" gerekçesine yer verilerek Anayasa Mahkemesi Başkanlığının 27/10/2023 tarih ve 2023/53898 sayılı yazısı ekinde gönderilen Anayasa Mahkemesinin 25/10/2023 tarihli ve 2023/53898 sayılı kararının, Yargıtay 3. Ceza Dairesince değerlendirilmesi için dosyanın Yargıtay 3. Ceza Dairesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine karar verilmiştir.

Ek kararda da yer verildiği üzere; Anayasa Mahkemesi kararının, Anayasa Mahkemesi Genel Sekreterliğinin 25.10.2023 tarihli ve 2023/53898 sayılı yazısı ekinde Mahkemeye gönderilmesi üzerine Mahkemenin 30.10.2023 tarih ve 2021/178 E. sayılı yazısı ile, söz konusu karar Yargıtay 3. Ceza Dairesince değerlendirilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 01.11.2023 tarih ve 52910118-10147 sayılı yazısı ekinde gönderilen Yargıtay 3. Ceza Dairesi Başkanlığının 01.11.2023 tarih ve 2023/12611 E. sayılı yazısı ile talebi içeren dosyanın müzekkere ile gönderilmeyip Mahkeme heyetince bir karar verilerek karara rapten Daireye

gönderilmesinin belirtilmesi üzerine yukarıda alıntılanan ek karar tesis edilmiştir.

T.C. Anayasa'sının 2. maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir **hukuk Devleti** olarak tanımlanmıştır. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuk güvenliğini sağlayan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

Yine Anayasa'nın 6. maddesinin 3. fıkrası uyarınca egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz.

Anayasa'nın 11. maddesinin 1. fıkrası uyarınca **Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.**

Anayasa'nın 138. maddesi "*Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler.*

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." şeklinde düzenlenmiştir.

Anayasa'nın 153. maddesinin 7. fıkrası uyarınca "**Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlar.**"

Yukarıda alıntılanan Anayasa hükümleri uyarınca Anayasa Mahkemesince verilen kesin nitelikte olan Anayasa Mahkemesi kararının uygulanması Anayasal bir zorunluluktur.

Bunlardan başka 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin 1. fıkrası uyarınca Anayasa Mahkemesince esas inceleme sonunda, başvuru hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir. Aynı maddenin 2. fıkrası uyarınca da tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir... Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.

Anayasa Mahkemesinin yukarıda alıntılanan kararında açıkça kararın işlemlerin yerine getirilmesi için İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesine (E.2021/178) gönderilmesine karar verilmiştir. Bu bağlamda Anayasa Mahkemesinin kararının gereklerinin yerine getirilmesi yetki ve görevi İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesinde bulunmaktadır.

Anayasa ile Anayasa Mahkemesi kararının bağlayıcılığı ve uygulanması herhangi bir istisnaya yer verilmeksizin, tereddüte mahal vermeyecek biçimde düzenlenmiş olmakla kararı uygulamaktan kaçınan İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesinin ek kararı Anayasa'ya aykırılık teşkil etmektedir. Anayasa Mahkemesince verilen kararın hiçbir makam, merci tarafından ne içerik ne de sonuç olarak denetlenmesi ve değiştirilmesi Anayasal olarak olanaklı değildir.

Nitekim yukarıda alıntılanan Anayasal hükümler ile de vurgulanan hukuk devletinde Anayasa Mahkemesi kararının bağlayıcılığının sorgulanması dahi mümkün değildir.

İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesince verilen ek kararın mahkeme kararının uygulanmaması suretiyle Anayasa'nın hukuk devleti, yargı bağımsızlığı ve Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığına yönelik hükümlerine aykırı olması yanında konunun kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ile adil yargılanma hakkının Anayasa'nın 13. maddesine aykırı olarak sınırlanması suretiyle toplumda oluşturduğu vicdani rahatsızlığın ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anayasa Mahkemesinin yukarıda alıntılanan ve açıkça İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesince yapılması gerekenlere yer verilen kararı mahkemeye ulaşmakla, Anayasa'ya aykırı olarak derhal yerine getirilmediği gibi devam eden süreçte de mahkemece kararın yerine getirilmesine yönelik Anayasal ödevde aykırı şekilde ek karar kurulduğu dikkate alındığında Mahkeme Heyeti tarafından gerçekleştirilen eylemler hakkında;

- inceleme başlatılmasına,
- 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu'nun 77. maddesi uyarınca heyet üyeleri hakkında görevden uzaklaştırma tedbirinin uygulanmasına,

Karar verilmesi hususunda gereğini takdirlerinize sunarım.

Saygılarımla.

Av. R. Erinç SAĞKAN
Başkan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak doğrulama <https://dogrulama.barobirlik.org.tr> adresinden e35fa886 kodu ile yapılabilir.

